

Jaarverslag Noordenveld 2017

de Bibliotheek

De bibliotheken Roden, Norg en Peize vormen, samen met de Bibliotheek op school, de basisbibliotheek Noordenveld. De vestigingen stemmen hun beleid en activiteiten op elkaar af en de gemeente Noordenveld is de belangrijkste opdrachtgever.

Bestuurlijke ontwikkelingen

Structuur en organisatie

Stichting Openbare Bibliotheken Noordenveld maakt deel uit van het Drents Netwerk Bibliotheken (DNB) en ook van de nieuwe stichting die is ontstaan uit de krachtenbundeling van de besturen uit negen Drentse gemeenten en de provinciale ondersteuningsorganisatie Bibliothet Drenthe. In het Algemeen Bestuur van deze stichting is ook het bestuur van Noordenveld vertegenwoordigd. Het bestuur van Noordenveld neemt op 12-12-2017 het besluit tot liquidatie van de stichting.

Strategie 2015-2017

Bibliothet Drenthe heeft samen met negen Drentse basisbibliotheeken een strategie voor 2015-2017 vastgesteld. Plaatselijk bibliotheekwerk en lokaal ondernemerschap staan daarin centraal.

Het opdrachtgeverschap van de gemeenten speelt daarbij een belangrijke rol: de Bibliotheek levert maatwerk op basis van prioriteiten en de beschikbare middelen in Noordenveld. Daarnaast spelen we in op de maatschappelijke veranderingen en publieksvoorkeuren. Dat betekent dat

de Bibliotheek inzet op de persoonlijke ontwikkeling van de inwoners van Noordenveld. De Wet stelsel openbare bibliotheken (Wsob) is daarbij leidend.

Innovatie en resultaten

Onze samenleving staat momenteel voor grote uitdagingen. Hoe houden we onze kenniseconomie op peil? Hoe voorkomen we een verdere tweedeling tussen hoger en lager opgeleiden, stad en platteland, progressieve en conservatieve krachten in onze samenleving? Hoe gaan we om met de steeds verdergaande digitalisering? De Bibliotheek wil daarin een rol van betekenis spelen als onafhankelijke en deskundige partner: stimuleren dat iedereen meedoet, 21ste-eeuwse vaardigheden helpen ontwikkelen en bijdragen aan een vitaal platteland.

Speerpunten

De Bibliotheek richt zich op vier strategische speerpunten:

1. Klassieke Bibliotheek
2. Innovatie (Digitale Bibliotheek)
3. Educatie
4. Sociaal Domein

Klassieke Bibliotheek

De Bibliotheek is een laagdrempelige ontmoetingsplek waar je leert, je jezelf ontwikkelt, inspiratie opdoet en (onafhankelijke) informatie vindt.

Lezen, leren, informeren, ontmoeten en cultuur

Het hele jaar door organiseren de bibliotheken activiteiten waarbij deze aspecten centraal staan. Een greep uit het aanbod:

- In het samenwerkingsverband Noordenveld Leest worden in 2017 literaire lezingen georganiseerd met o.a. Susanna Jansen, Lidewijde Paris, Jolande Withuis en Tommy Wieringa (totaal 160 bezoekers).
- Martin Koster verzorgt in de Maand van de Streektaal een succesvolle avond in Lieveren.
- Lezing Reizen door IJsland door Ruud Schaafsma, in samenwerking met de gemeente Tynaarlo (33 bezoekers).
- Koffieochtenden door regioschrijver Gerard Stout (3 ochtenden, totaal 28 bezoekers).
- Lezing in het kader van de Week van de opvoeding (35 bezoekers).
- Voorlichting over pleegzorg (6 bezoekers).
- Lezing over opvoeding: Kinderen helpen bij leerproblemen (6 bezoekers).
- Lezing door werkgroep Ghana (30 bezoekers).
- Twee vrijwilligers van Bibliotheek Norg verzorgen maandelijks de rubriek Leestips in de plaatselijke media. De tips leiden tot hogere uitleencijfers van de besproken boeken.
- In Regenboogweek verzorgt Bibliotheek Norg een zeer gevarieerd aanbod boeken en films rond het thema LHBT.
- De voorlichtingsavond op 6 september in Bibliotheek Roden voor mensen die taalvrijwilliger bij het Taalhuis Noordenveld willen worden, trekt 76 geïnteresseerden. Hiervan geven 40 zich op om taalvrijwilliger te worden.

Innovatie

De Bibliotheek maakt digitale diensten voor iedereen toegankelijk. Niet alleen door deze aan te bieden, maar ook door ondersteuning te bieden zodat iedereen er daadwerkelijk mee leren omgaan. Zo helpt de Bibliotheek mensen digitaal vaardiger te worden.

Jouw.buzz

Jouw.buzz is het rijdend leslokaal én een mobiel digitaal laboratorium van Biblionet Drenthe. In 2017 bezoeken in totaal 60 divers samengestelde groepen jouw.buzz en nemen zo kennis van nieuwe digitale mogelijkheden en uitdagingen.

Festival Wat 'n kunst

Jouw.buzz is ook aanwezig op het festival Wat 'n Kunst in Roden. Het festival komt tot stand uit de samenwerking tussen Bibliotheek Roden en Kunstcentrum K38. Kinderen vanaf 10 jaar stellen hier o.a. een eigen Virtual Reality-expositie samen van hun vakantiefoto's, ontwerpen een 3D-kunstwerk of maken voorwerpen met een lasercutter. Ongeveer 25 kinderen en 35 overige bezoekers komen naar de expositie.

PressReader

Alle bibliotheken in Noordenveld bieden PressReader aan. Via deze weg kunnen inwoners van de gemeente Noordenveld - ook als ze geen lid zijn van de Bibliotheek - gebruik maken van deze databank met meer dan 6000 dagbladen en tijdschriften.

E-books

De collectie e-books de Bibliotheek wordt regelmatig ververs. Hiervoor zijn licentieafspraken gemaakt met verschillende toonaangevende uitgeverij. Het aantal downloads door leden van de Drentse bibliotheken stijgt licht in 2017.

Educatie

Jeugd van 0-18 jaar ontwikkelt geletterdheid en digitale informatievaardigheden dankzij projecten die de Bibliotheek uitvoert binnen het onderwijs. Ook is de Bibliotheek partner in persoonlijke ontwikkeling en een leven lang leren.

Voorschools

BoekStart

Ouders van drie maanden oude baby's ontvangen van de gemeente Noordenveld een waardebon waarmee zij een gratis Boekstartkoffertje krijgen en hun baby lid kunnen maken van de bibliotheek. Dit jaar gaat het in Noordenveld om 50 boekstartkoffertjes. Bibliotheek Noordenveld werkt nauw samen met voorleescoördinatoren, peuterspeelzalen, kinderopvang-, en buitenschoolse opvanglocaties om het voorlezen aan kinderen van 0 tot 4 jaar te bevorderen. Met de monitor, een landelijk meetinstrument, meten we de resultaten.

Nationale Voorleesdagen

De Bibliotheek verzorgt tijdens de Nationale Voorleesdagen op de voorschoolse instellingen en in de groepen 3 en 4 van de basisscholen een voorleessessie rond het Prentenboek van het Jaar 2017: *De kleine walvis*.

Deze activiteit kan mede worden gerealiseerd dankzij de enthousiaste inzet van onze vrijwilligers. In totaal wonen 428 kinderen uit de voorschoolse instellingen deze sessies bij. De instellingen in Norg komen met de kinderen op bezoek in de Bibliotheek waar eenzelfde programma wordt aangeboden.

Voorlezen in de Bibliotheek

- Maandelijks tot de zomervakantie. Voorlezen voor kleuters, ongeveer 6 kleuters per keer.
- Voorlezen door de brandweer: 25 april voor 20 kinderen.
- Voorleespiet leest 8 kinderen voor op 29 november.
- In Norg leest vrijwilliger Aukje Brummel tijdens de Kinderboekenweek meerdere groepen peuters voor.

Basisonderwijs

De Bibliotheek op school

De Bibliotheek wil zich meer toespitsen op de doelgroepen jeugd en onderwijs en wil op de scholen in haar werkgebied een maximaal haalbare variant van het concept de Bibliotheek op school invoeren.

In de gemeente werken de scholen in de buitengebieden van Noordenveld al geruime tijd met dit concept. De ervaringen van de scholen zijn positief, om die reden wordt voorgesteld om voor alle scholen in de gemeente Noordenveld te starten met het de Bibliotheek op school. De realisatie hiervan wordt vanaf 2017 gefaseerd ingevoerd. In maart start CBS De Parel in Roden met de Bibliotheek op school, hierna volgen dit jaar nog vier andere scholen in Roden.

Doorgaande Leeslijn

Alle scholen met de Bibliotheek op school kunnen gratis twee projectcollecties reserveren en daarnaast intekenen op projecten rond leesbevordering en mediawijsheid. Veel scholen maken hier in 2017 gebruik van.

Meester- en juffenavond

Op woensdagavond 10 mei wordt de jaarlijkse meester- en juffenavond georganiseerd, samen met de gemeente Tynaarlo. Het thema is de boekenkring, een sterkere werkvorm voor boekpromotie dan de bekende boekbespreking.

Activiteiten

Voor basisschoolleerlingen worden diverse leesbevorderende activiteiten georganiseerd:

• Drentse kinderjury

Kinderen uit de groepen 7 en 8 lezen tien verschillende boeken en stemmen op hun favoriet. Van de zes scholen in Noordenveld doen 227 leerlingen mee.

• Vakantielezen

Niet of nauwelijks lezen in de zomerperiode kan een terugval in de leesontwikkeling van

kinderen betekenen van één of twee AVI-niveaus. Om dit te voorkomen, ontwikkelt de Bibliotheek voor de zomervakantie het programma Vakantielezen. Zes scholen met in totaal 155 leerlingen doen hieraan mee, een verdriedubbeling ten opzichte van 2016. In de Bibliotheek doen 8 kinderen individueel mee aan het project.

• Kinderboekenweek

Kinderboeken met griezels en engerds staan centraal in de Kinderboekenweek. Rondom het thema organiseren we in de bibliotheken van gemeente Noordenveld allerlei leuke activiteiten. Janneke Schotveld leest in Bibliotheek Roden voor uit het kinderboekenweekgeschenk. Educatied medewerkers bezoeken alle groepen 3 en 4 met een speciale les. In samenwerking met ondernemers wordt het spel Boekenjacht georganiseerd in Roden, Norg en Peize.

• Cultuurmenu

De Bibliotheek is ook dit jaar een van de participanten van het cultuurmenu voor het primair onderwijs. Voor de groepen 1 en 2 bestaat de bijdrage uit het project Botje Bij, voor de groepen 5 en 6 wordt schrijfster Mariken Jongman gecontracteerd en voor de groepen 3 en 4 de illustrator Natascha Stenvert.

• Groepsbezoeken basisonderwijs

De groepen 3 en 6 worden uitgenodigd voor een bezoek aan de Bibliotheek. Van deze gelegenheid maken 9 scholen gebruik. Totaal 132 kinderen uit groep 3 nemen hieraan deel en 125 kinderen uit groep 6.

• Nederland Leest Junior

Sinds vorig jaar kent de campagne Nederland Leest ook een junior-editie. Dit jaar wordt gekozen voor het thema robotica en het boek dat centraal staat is Cyberboy van Tanja de Jonge. Alle hoogste klassen van de basisscholen in Noordenveld ontvangen één boek om voor te lezen in de klas en een digitale handleiding om met dit boek actief aan de slag te gaan. In de Bibliotheek zelf kunnen individuele leners een gratis exemplaar ophalen. Hiervan wordt gretig gebruik gemaakt

• Leesprikkel

Twee scholen selecteren in totaal 28 leerlingen uit groep 7/8 met een geringe leesmotivatie om aan dit project te laten deelnemen.

• Spin in de bie

Vijf scholen in de gemeente lenen het project Spin in de bie. Doelgroep: groep 4 primair onderwijs.

Voortgezet onderwijs

Groepsbezoeken

In 2017 komen zes brugklassen van De Ronerborg groepsgewijs op bezoek om kennis te maken met de mogelijkheden van de Bibliotheek, totaal 128 leerlingen. Ook brugklassen uit Norg maken door middel van het spel De Bieb-experience kennis met de mogelijkheden van de bibliotheek, totaal 75 leerlingen.

Nederland Leest Junior

Het Nassaucollege in Norg bestelt via de bibliotheek een scholenpakket met lesmateriaal rond het boek Cyberboy. Ook De Ronerborg ontvangt van de Bibliotheek een pakket boeken. Meer informatie onder het kopje Basisonderwijs.

Sociaal domein

De huidige samenleving vraagt steeds meer eigen regie van mensen. Wie basisvaardigheden als lezen, schrijven en omgaan met (digitale) informatie en media onvoldoende beheerst, komt aan de zijlijn te staan en haakt af. De Bibliotheek helpt dit te voorkomen met projecten die deze basisvaardigheden bevorderen. Zo stimuleren we dat iedereen mee kan doen en bij kan dragen aan de moderne kennissamenleving.

Taalhuis

Op 2 november van dit jaar opent in Bibliotheek Roden het Taalhuis Noordenveld. Het Taalhuis is een samenwerkingsverband tussen Gemeente, Bibliotheek, ISD, Alfa College en Stichting Lezen en Schrijven. Het Taalhuis is er voor iedereen met vragen over taal, rekenen en digitale vaardigheden. Deelnemers kunnen hier terecht voor informatie en advies over oefenen met taalvrijwilligers,

cursussen en computerprogramma's, waarmee je zelf aan de slag kunt. De gemeente is initiator, de Bibliotheek faciliteert. Medewerkers van bovengenoemde organisaties worden getraind in het herkennen van laaggeletterden. Mw. Doutzen Kuiken is als taalhuiscoördinator aan het Taalhuis verbonden. Zij is wekelijks in het Taalhuis aanwezig en is verantwoordelijk voor de coördinatie van de taalvrijwilligers. Ook heeft ze intakegesprekken met de deelnemers.

Klik & Tik en Digisterker

In 2017 organiseren de bibliotheken Norg, Peize en Roden cursussen Klik & Tik en Werken met de e-overheid. In Werken met de e-overheid (Digisterker) leren mensen omgaan met online overheidsdiensten waaronder de Belastingdienst. Klik & Tik is een basiscursus computergebruik. Het aantal cursisten bedraagt 46 voor Klik & Tik en 23 voor Digisterker. Voor het geven van de cursussen worden 8 docenten opgeleid.

Samenwerking

Bibliotheek Noordenveld zoekt waar mogelijk de samenwerking met andere lokale partners, regionale en landelijke partijen: peuterspeelzalen, kinderdagverblijven, basisonderwijs, RSG De Borgen, Dr. Nassaucollege, St. De Kop van Drenthe, Win, Noordenveldleest, IVN, lokale kunstenaars en ondernemers, Boekhandel Daan Nijman, Kunst en Cultuur Drenthe, ICO, De Brinkhof, Historische Vereniging Norch, Historische Vereniging Peize, Drentse activiteiten Peize, Dorpshuis De Essen, Scheepstra Kabinet, Culturele raad Norg, Gemeente Noordenveld, Alfa College, VluchtelingenWerk Noord-Nederland. Enkele voorbeelden van samenwerking:

Gastheer van het Drentse Landschap

In het belang van de kwaliteit van de informatieverstrekking op het gebied van Tourist Info, volgen drie vrijwilligers van Bibliotheek & Tourist Info Norg de cursus Gastheer van het Drentse Landschap die wordt gegeven door het IVN. De opgedane kennis delen ze met bibliotheekcollega's. Als resultaat komen er diverse succesvolle initiatieven uit voort, o.a. samenwerking met De Bosrand in Norg en een actieve promotie van bijzondere lokale landschappen. De vrijwilligers gaan nieuwe initiatieven ontwikkelen voor 2018.

Symposium Jip- en Janneketaal

Op 21 november organiseert de Bibliotheek, in samenwerking met gemeente Noordenveld en het Scheepstra Kabinet, een thema-avond onder het motto Jip en Janneketaal. Onderwerp is het taalgebruik door de gemeente in zowel beleidsstukken en nota's als in de communicatie naar de inwoners in brieven, op de gemeentepagina en op de website. Deze avond in het

gemeentehuis van Roden trekt meer dan 60 bezoekers.

Voor een goed functionerende democratie is het van belang dat de overheid duidelijk en voor iedereen begrijpelijk communiceert. Het doel is om in januari met aanbevelingen te komen ter verbetering van de voor de gemeenteraad en het college van B & W. Ter gelegenheid van het jubileum van het Scheepstra Kabinet is er een tentoonstelling van Jip en Janneke-boeken. De Bibliotheek doet mee in het kader van het Taalhuis en de hulp bij laaggeletterdheid. Dit is geen eenmalige activiteit maar belangrijk genoeg om hier continue aandacht aan te besteden.

Open Huis De Brinkhof

Op 29 september is er Open Huis van De Brinkhof in Norg, waar ook de Bibliotheek is gehuisvest. Hier is speciale aandacht voor de activiteiten in het kader van de bestrijding van laaggeletterdheid en de cursussen digitale vaardigheid. De contacten die hier worden gelegd leiden in november tot een presentatie door projectmanager Marleen Buurman van Biblionet Drenthe voor Vrouwen van Nu in Norg. Dit levert 36 aanmeldingen op voor de cursussen Klik & Tik en Digisterker.

De Nationale Voorleeslunch 2017

In De Vijversburg in Norg organiseert de Bibliotheek op 6 oktober voor de tweede keer de Nationale Voorleeslunch. Onder het genot van een door plaatselijke ondernemers gesponsorde lunch wordt het door Vonne van der Meer geschreven verhaal De man achter de streepjes door Els Pheifer voorgelezen aan de 27 bezoekers. Met muzikale omlijsting van het dertien man sterke Kleine Koor van de Brinkzangers uit Norg, o.l.v. Aukje Julsing en begeleiding van een accordeonist.

Inlooppreekuren Visio

Visio organiseert in samenwerking met Biblionet Drenthe inlooppreekuren in de bibliotheken van Roden, Peize en Norg. Belangstellenden kunnen kennismaken met verschillende vormen van lezen, een aantal praktische hulpmiddelen en revalidatiemogelijkheden bij een leeshandicap.

Onze klanten

De Bibliotheek is er voor alle inwoners van Noordenveld. Als openbaar toegankelijke en onafhankelijke voorziening willen wij een wezenlijke bijdrage leveren aan het verrijken van mensen door hen de mogelijkheid te bieden zich te ontwikkelen, te laten inspireren en elkaar daarbij te ontmoeten. Zo draagt de Bibliotheek haar steentje bij aan een vitaal platteland met een bloeiend sociaal en cultureel leven.

Waardering

De mening van gebruikers over onze producten en dienstenverlening is leidend voor Bibliotheek Noordenveld. Regelmatig monitoren we hoe klanten ons waarderen. Dat doen we bijvoorbeeld via klanttevredenheidsonderzoeken, meedenksessies, klantenpanels, evaluaties en een open relatie met onze klanten. In 2017 zijn deelnemers aan BiebPanel o.a. bevraagd over hun betrokkenheid bij de bibliotheek en hun tevredenheid over het reserveren.

Quote van een klant

"Ik ben blij met de digitale attendering op de nieuwe boeken van de Drentse bibliotheken."

Onze Bibliotheek

Basisbibliotheek Noordenveld heeft drie vestigingen: Bibliotheek Norg, Bibliotheek Peize en Bibliotheek Roden. Uiteraard zijn we ook online te bezoeken. Onze bibliotheken werken nauw samen met zowel elkaar, de andere bibliotheken in het Drentse netwerk en met Biblionet Drenthe.

Medewerkers

De bibliotheekvestigingen in Noordenveld worden gerund door drie frontofficemedewerkers, drie educatiemedewerkers en vele vrijwilligers.

Bestuur en directie

De samenstelling van het bestuur van Stichting Openbare Bibliotheken Noordenveld is op 31 december 2017: Mw. K. Kuperus, voorzitter, dhr. S. Pakker, penningmeester en mw. E.C.J. van Es, afgevaardigde in het Algemeen Bestuur.

Mw. L. van der Tuuk, bibliotheekmanager
Mw. L. Ruyter, teamleider

Quote van een frontofficemedewerker

*We bieden als bibliotheek zo veel meer dan boeken en tijdschriften.
Ik zou willen dat dat breder bekend is dan nu het geval is.*

Highlights Educatie 2017:

- Opening Taalhuis Bibliotheek Roden.
- 5 nieuwe locaties de Bibliotheek op school.
- 2 nieuwe Boekstartlocaties.

Vooruitblik 2018

- De Bibliotheek op school op alle scholen in Noordenveld.
- Groet en Ontmoet een Raadslid voorafgaand aan de Gemeenteraadsverkiezingen in de bibliotheken Norg, Peize en Roden.
- Activiteiten met samenwerkingspartners in het kader van het Peter van der Velde-jaar.

Feiten & Cijfers 2017

Onze Bibliotheek

Aantal Bibliotheekvestigingen: 3
 Aantal Bibliotheken *op school* (dBos): 15

Onze collectie	Noordenveld	Totale netwerk
Aantal titels collectie boeken:	27.236	700.647
Aantal titels AVM:	1.394	54.147
Aantal titels collectie tijdschriften:	2.537	33.476
Nieuw aangeschafte titels	3.055	63.250
Aantal beschikbare e-books:		18.000
Aantal titels beschikbaar via Pressreader:		18.800

Onze klanten	2017	2016
Aantal leden:	8.131	8.419
Aantal bezoekers online	20.958	24.249
Aantal leerlingen via dBos:	2.270	1.793

Het gebruik van onze Bibliotheek

Aantal uitleningen:	188.004	196.219
Aantal accounts e-books:	1.156	961
Accounts waarmee tenminste één e-book is gedownload:	570	566
Aantal downloads e-books:	8.255	7.569
Aantal downloads Pressreader Biblionet Drenthe:	33.068	10.398
Aantal activiteiten/evenementen:	40	
Aantal deelnemers aan activiteiten/evenementen:	4.071	